

ARCHIWUM
HISTORII FILOZOFII
— I MYŚLI SPOŁECZNEJ —

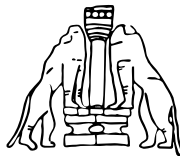
ARCHIVE OF THE HISTORY OF PHILOSOPHY
AND SOCIAL THOUGHT

ARCHIWUM HISTORII FILOZOFII — I MYŚLI SPOŁECZNEJ —

ARCHIVE OF THE HISTORY OF PHILOSOPHY
AND SOCIAL THOUGHT

VOL. 62/2017

INSTYTUT FILOZOFII I SOCJOLOGII POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Zespół redakcyjny/Editorial Staff

Seweryn Blandzi (redaktor naczelny/Editor-in-Chief);
Danilo Facca (z-ca redaktora naczelnego/Co-Editor);
Przemysław Parszutowicz (redaktor wykonawczy/Executive Editor)
Daniel Roland Sobota (sekretarz redakcji/Assistant and Web Editor);
Jerzy Giebułtowski; Andrzej Karalus; Sławomir Mazurek; Rafał Toczko;
Leszek Skowroński; Wojciech Starzyński; Wojciech Wrotkowski

Rada Programowa/Advisory Board

Stanisław Borzym (Honorowy Przewodniczący/Honoured Chairman)
Jacek Migasiński (Przewodniczący/Chairman)

Michel Bastit (Dijon), Silvia Bonacchi (Warszawa), John D. Caputo (Syracuse),
François Chirpaz (Lyon), Johnny Christensen (Copenhagen), Brian O'Connor (Dublin),
Loredana Cardullo (Catania), Rolf Darge (Salzburg), Juliusz Domański (Warszawa),
Adam Drozdek (Pittsburgh), Michael Erler (Würzburg), Michel Fattal (Grenoble),
Günter Figal (Freiburg), Tadeusz Gadacz (Kraków), Alexandre Guimarães Tadeu de Soares
(Uberlândia), Wolfram Högbe (Bonn), Steffen Huber (Kraków), Marzenna Jakubczak
(Kraków), Anna Kelesidou (Athens), Agnieszka Kijewska (Lublin), Theodore Kisiel
(Northern Illinois), Norbert Leśniewski (Poznań), Dariusz Łukasiewicz (Bydgoszcz),
Kamila Najdek (Warszawa), Krzysztof Narecki (Lublin), Andrzej Noras (Katowice),
Zbigniew Ogonowski (Warszawa), Marek Otisk (Ostrava), Stefano Poggi (Firenze),
Marcin Poręba (Warszawa), Roger Pouivet (Nancy), Jarosław Rolewski (Toruń),
Livio Rossetti (Perugia), Clemens Sedmak (Salzburg), Gerhard Seel (Bern),
Josef Seifert (Liechtenstein), Janusz Sidorek (Warszawa), Marian Skrzypek (Warszawa),
Maciej Soin (Warszawa), Pirmin Stekeler-Weithofer (Leipzig), Tadeusz Szawiel (Warszawa),
Lech Szczucki (Warszawa), Robert Theis (Luxembourg), Marian Wesoły (Poznań),
Jan Zozulak (Nitra), Zbigniew Zwoliński (Warszawa), Jolanta Żelazna (Toruń)

Redakcja tomu/Editor of the Issue

Seweryn Blandzi (Thematic Editor), Daniel R. Sobota

PL ISSN 0066-6874

© Copyright by "Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej"
Warszawa 2017

Adres Redakcji:
Instytut Filozofii i Socjologii PAN
ul. Nowy Świat 72, pok. 118,
00-330 Warszawa
ahf@ifispan.waw.pl
www.ahf.ifispan.pl

Projekt graficzny: Piotr M. Kozanecki

Spis treści

DARIUSZ PIĘTKA	
Transformacyjna analiza mowy w <i>Kratylosie</i> Platona	9
MICHEL FATTAL	
<i>Logos</i> w <i>Sofiście</i> Platona	25
MAREK OTISK	
Philosophical Way to God's Wisdom: Arithmetic and the Definitions of a Number in Early Medieval Texts	55
RICCARDO MARTINELLI	
Roztropność i charakter. Kant i dwa oblicza antropologii pragmatycznej	71
EDWARD BONIECKI	
Harald Höffding. Filozof duński w kręgu myśli polskiego modernizmu	85
LESZEK AUGUSTYN	
Dzieje życia, siła religii. Stanisław Brzozowski wobec modernizmu katolickiego	111
SŁAWOMIR MAZUREK	
Filozofia wobec doświadczenia bezprecedensowego zła – od rewolucji francuskiej do Holocaustu	139
SERGIUSZ TOKARIEW	
Idealistyczne źródła maksymy pragmatycznej w filozofii Ch. S. Peirce'a	157

Arystoteles 2400 lat

ENRICO BERTI	
Dzisiejsze znaczenie filozofii Arystotelesa	171
DANIEL ROLAND SOBOTA	
<i>Gigantomachia peri tes ousias</i> . Czytając <i>Arystotelesa</i> w XX wieku	181

SEWERYN BLANDZI	
Rzeczenie jako o-rzeczenie, czyli orzekanie o rzeczy. Arystotelesa pytanie o filozofię i jej rzecz	199
JAN BIGAJ	
Miejsce i rola księgi <i>Delta</i> w „Arystotelesowskiej” <i>Metafizyce</i>	229
KRYSTYNA TUSZYŃSKA	
Arystotelesowska definicja tragedii a definicja Gorgiasza w kontekście relacji dramaturg – widz	251
MÁRIA MIČANINOVÁ	
Was Aquinas Right when He Claimed that Avicbron Departed from Aristotle?	281
DANILO FACCA	
Arystoteles o celu ludzkiego życia: uwagi do nowej (?) interpretacji <i>Etyki nikomachejskiej</i> Leszka Skowrońskiego	307
LESZEK SKOWROŃSKI	
Arystoteles o celu ludzkiego życia: uzasadnienie mojej interpretacji	319

Przekłady

ASKLEPIOS	
Scholia do księgi <i>Alfa większa</i> Arystotelesowej <i>Metafizyki</i> , przekł. J. Bigaj i S. Blandzi	333

Recenzje

PRZEMYSŁAW PARSZUTOWICZ	
Historia nowożytnej filozofii hiszpańskiej przez pryzmat myśli Hegla	341
FILIP BOREK	
Pytanie o pytanie	345

Contents

DARIUSZ PIĘTKA	
Transformative Analysis of Speech in Plato's <i>Cratylus</i>	9
MICHEL FATTAL	
The <i>Logos</i> in Plato's <i>Sophist</i>	25
MAREK OTISK	
Philosophical Way to God's Wisdom: Arithmetic and the Definitions of a Number in Early Medieval Texts	55
RICCARDO MARTINELLI	
Prudence and Character. Kant and Two Faces of Pragmatic Anthropology	71
EDWARD BONIECKI	
Harald Höffding. A Danish Philosopher and Polish Modernist Thought	85
LESZEK AUGUSTYN	
The History of Life, the Power of Religion. Stanisław Brzozowski and Catholic Modernism	111
SŁAWOMIR MAZUREK	
Philosophy and the Experience of Unprecedented Evil – from the French Revolution to the Holocaust	139
SERGIUSZ TOKARIEW	
The Idealistic Origins of the Pragmatic Maxim in C. S. Peirce's Philosophy	157

Aristotle 2400 years

ENRICO BERTI	
The Contemporary Relevance of Aristotle's Philosophy	171
DANIEL ROLAND SOBOTA	
<i>Gigantomachia peri tes ousias</i> . Reading of <i>Aristotle in XX century</i>	181

SEWERYN BLANDZI	
Speaking as Predication. Aristotle's Question concerning Philosophy and Its Matter	199
JAN BIGAJ	
The Place and Role of Book <i>Delta</i> in the Aristotelian <i>Metaphysics</i>	229
KRYSTYNA TUSZYŃSKA	
Aristotelian Definition of Tragedy and Its Definition by Gorgias in the Light of the Relationship between the Drama-play Writer and the Spectator	251
MÁRIA MIČANINOVÁ	
Was Aquinas Right when He Claimed that Avicbron Departed from Aristotle?	281
DANILO FACCA	
Aristotle on the Purpose of Human Life: Some Remarks on Skowroński's New (?) Interpretation of <i>Nichomachean Ethics</i>	307
LESZEK SKOWROŃSKI	
Aristotle on the Purpose of Human Life: a Justification of My Position	319

Translations

ASKLEPIOS	
Scholia to the Book <i>Alpha maior</i> of Aristotle's <i>Metaphysics</i> , transl. by J. Bigaj and S. Blandzi	333

Reviews

PRZEMYSŁAW PARSZUTOWICZ	
History of Spanish Modern Philosophy through the Prism of Hegel's Thought	341
FILIP BOREK	
The Question about the Question	345